

АНАЛІЗ СКЛАДУ ТА СТРУКТУРИ ОБІГОВИХ КОШТІВ У ВИРОБНИЦТВІ ПАКУВАНЬ З ПАПЕРУ ТА КАРТОНУ

Аналіз складу та структури обігових коштів дозволяє оцінити ефективність використання ресурсів в операційній діяльності підприємства, а також визначити ліквідність балансу підприємства та особливості фінансового циклу.

Склад оборотних коштів — це сукупність окремих елементів оборотних виробничих фондів та фондів обігу¹. Відповідно обігові кошти функціонують як у сфері виробництва так і в сфері обігу, що забезпечує безперервність процесу виробництва та реалізації продукції. Тобто ці кошти постійно здійснюють кругообіг, який проходить через три стадії: постачання, виробництво, збут.

До складу обігових коштів відносять сировину, основні матеріали, напівфабрикати, допоміжні матеріали, паливо, тару, запасні частини, малоцінні і швидкозношувані предмети, незавершене виробництво, готову продукцію, продукцію відвантажену, кошти і кошти в розрахунках. Особливістю складу оборотних коштів у галузі виробництва пакувань з паперу та картону є те, що найбільша їх частина складається із сировини.

Структуру обігових коштів можна визначити як питому вагу вартості окремих статей оборотних виробничих фондів і фондів обігу в загальній сумі оборотних коштів².

Для подальшого аналізу складу та структури обігових коштів у галузі виробництва пакувань з паперу та картону використаємо дані одного з провідних виробників цієї галузі — ДП «Тетра Пак Україна».

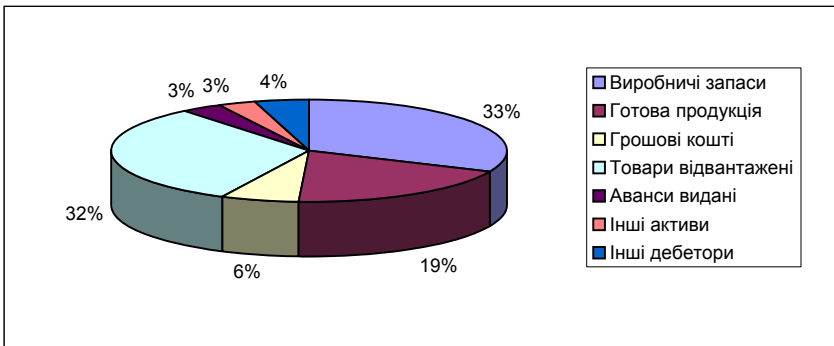

Рис. 1 Структура обігових коштів ДП «Тетра Пак Україна» станом на 31 грудня 2001 р.

Значну питому вагу обігових коштів займають товари відвантажені (дебіторська заборгованість), що свідчить про високий рівень попиту та налагоджену систему збуту. Однак зростання дебіторської заборгованості сигналізує про неефективне використання коштів підприємства.

Виробничі запаси та готова продукція також складають значну частку виробничих фондів. При цьому слід зауважити, що особливість виробничого циклу даної галузі полягає у майже повній відсутності незавершеного виробництва.

Підкреслимо, що аванси видані також додатково збільшують тривалість фінансового циклу.

Для більш детального аналізу оцінимо тривалість знаходження кожної із вищезазначених вагомих частин в обігу за допомогою показника, похідного від коефіцієнта обертання (Коб).

$$\text{Період обороту (дні)} = \text{Число днів у періоді} : \text{Коб}$$

$$\text{Коб} = \frac{\text{Обсяг реалізованої продукції, грн}}{\text{Середня величина поточних активів за період, грн}}$$

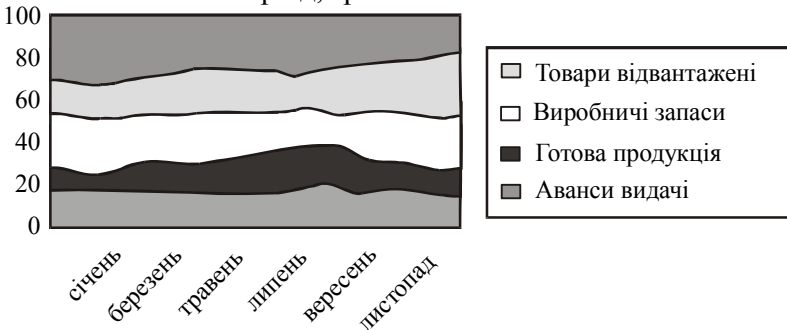

Рис. 2. Динаміка періодів обігу основних видів оборотних коштів ДП «Тетра Пак Україна» за 2001 рік

Аналізуючи дану динаміку, можна зробити висновок про загальне зростання періоду обігу, який на кінець року становить 80 днів, що дорівнює зниженню обіговості на 17,65 % за рік. Отже, це призводить до погіршення показників періоду обороту для всіх найважливіших складових обігових коштів для підприємства. Особливу увагу слід приділити зростанню періоду обороту дебіторської заборгованості, що займає значну частину в структурі обігових коштів.

Література

1. *Поддєрьогін А. М.* Фінанси підприємств. К.: 1999. — С. 146.
2. Там же.

Д. М. Жерлицын,
Донецкий национальный университет

ФИНАНСОВЫЙ АНАЛИЗ В СИСТЕМЕ НАЛОГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТА ПРЕДПРИЯТИЯ

При подготовке и реализации управленческих решений в системе налогового менеджмента предприятия одним из решающих факторов является полноценный финансово-экономический анализ. С его помощью обеспечивается количественная и качественная оценка всех изменений объекта управления в рамках проводимых регулирующих мероприятий. Правильно проведенный анализ дает возможность глубоко изучить взаимосвязи и взаимозависимости между отдельными элементами процессов финансово-хозяйственной деятельности и налоговыми параметрами. Вместе с тем, следует отметить, что в целом на предприятиях Украины экономическая работа, а, значит, и финансовый анализ, находится на низком уровне [1]. То есть, совершенствование методов проведения финансового анализа (в том числе и его составной части налогового анализа) может стать мощным резервом повышения эффективности хозяйственной деятельности.

В настоящее время налоговый анализ на предприятиях Украины чаще всего проводится в следующих направлениях:

в рамках анализа использования прибыли предприятия — анализ налогообложения прибыли и анализ налогов на прибыль [2];

при анализе финансово-хозяйственной деятельности — анализ начисления налогов и платежей, анализ внесения платежей в бюджет [3];

на стадии планирования налоговых платежей — определение общей суммы планируемых налоговых изъятий [4].

Несмотря на то, что указанные методики дают возможность оценить отдельные налоговые параметры на предприятии, для обеспечения эффективного налогового менеджмента их недостаточно. В рамках системного подхода к управлению обязательными платежами необходимо также учитывать:

сходные механизмы отдельных налогов во взаимодействии с процессами финансово-хозяйственной деятельности предприятия;